

Ledencommissie Limburg en De Kempen

De Ledencommissie Limburg en De Kempen vertegenwoordigt ongeveer 35.000 leden in het zuidoosten van Noord-Brabant en het midden en zuiden van Limburg. Het grondgebied van deze commissie valt samen met de gebieden van de drie beheereenheden “Kempen en Midden-Limburg”, “Zuid –Limburg” en “Sint-Pietersberg”.

Grenzen van de LC Limburg en De Kempen

Samenstelling ledencommissie

Wil Daemen	lid, vanaf mei 2025	Schinveld
Ruud Derks	penningmeester	Heerlen
Michel ten Hacken	voorzitter	Weert
Jeannette Hommes	secretaris	Heerlen
Jacobien Martens	lid, vanaf mei 2024	Eindhoven
Klaas Westerterp	lid, vanaf mei 2024	Maastricht
Rob van der Zon	lid, vanaf mei 2023	Eindhoven

Ontwikkelingen Ledencommissie

In 2025 zijn er geen wisselingen geweest in de samenstelling van de ledencommissie (LC). De ledencommissie is op volle sterkte. De LC mag uit 7 leden bestaan. Deze 7 leden hebben allen stemrecht tijdens de landelijke Ledenraadsvergadering die tweemaal per jaar wordt gehouden. Het aantal kandidaat leden in de ledencommissie is niet gelimiteerd. Kandidaat-leden hebben GEEN stemrecht maar verder zijn al hun “rechten en plichten” gelijk aan die van leden. De zittingstermijn van leden is 4 jaar en kan eenmaal verlengd worden. De ledencommissie is wel op zoek naar kandidaat-leden. Belangstellenden kunnen zich altijd melden.

Jaarplan 2025

Voor 2025 had de ledencommissie de volgende doelen geformuleerd:

1. Inhoudelijk legt de ledencommissie (LC) in 2025 nadruk op het thema wat wij, NM als organisatie en wij als individuen voor de natuur kunnen doen. De inhoud van de bijeenkomsten sluit aan bij de meerjarenstrategie ‘Nederland Natuurlijk!’ van Natuurmonumenten en het NM motto ‘ontdek wat jij voor de natuur kunt doen’.
2. We organiseren minimaal **drie inhoudelijke ledenbijeenkomsten** over actuele thema’s die spelen in de verschillende natuurgebieden in onze regio, verspreid over de regio.
3. De **jaarlijkse ledenvergadering** vindt ieder jaar altemeerend plaats in een gebied van 1 van de 3 beheereenheden, gecombineerd met een excursie. In 2025 vindt de ledenvergadering plaats in de regio Kempen & Midden-Limburg.
4. De beheerder van het **bezoekerscentrum** en de **gebiedsmanagers** van de drie beheereenheden zijn minimaal één keer per jaar te gast bij een vergadering van de ledencommissie. In 2025 willen we de 3 gebiedsmanagers tegelijkertijd uitnodigen in een bijeenkomst.
5. We participeren aan de **kwaliteitstoetsen** van gebieden in onze regio. In 2025 zijn dit
 - Zuid-Limburg te weten: Centraal Plateau en Noordal
 - Kempen en Midden-Limburg: combinatie Weerter en Budelerbergen
 - Sint Pietersberg: geen
6. We participeren in de **zwaluwstaartsessies** van de Beheereenheden. Een zwaluwstaartsessie is de eerste stap in de ontwikkeling van het jaarplan van de beheereenheid en vindt jaarlijks plaats in het (vroeg) najaar. Tijdens de zwaluwstaartbijeenkomst toetst de gebiedsmanager zijn/haar concept-jaarplan bij de aanwezigen.
7. We hebben overleg met de medewerker Public Affairs van NM. Deze persoon is de vertegenwoordiger van NM bij de provincie, waterschappen, andere natuurorganisaties en gemeenten. Is ook betrokken bij het Provinciaal Programma Landelijk Gebied. Ook in 2025 vindt terugkoppeling naar de leden plaats via een webinar en/of publicaties in de leden Nieuwsbrief en de website van de LC.
8. Indien er concrete en specifieke onderwerpen zijn maken we een start met een (digitale) klankbordgroep van leden. Zij kunnen dan bijvoorbeeld bevestigd worden over ontwikkelingen in gebieden van NM.
9. De digitale **ledenenquête** wordt alleen maar gehouden als er specifieke onderwerpen zijn waarover we input willen hebben van onze leden in onze regio.
10. Via de **leden Nieuwsbrieven**, die 8 keer per jaar worden gepubliceerd, informeren en betrekken wij de leden in onze regio bij de activiteiten van de ledencommissie.

De ledencommissie (LC) vergadert meerdere keren per jaar. Aangezien de leden zeer verspreid wonen is de vergaderlocatie in Roermond. In 2025 hebben we daar in januari, maart, april, september, oktober en december vergaderd. Claire Schreurs, de nieuwe medewerkers Public Affairs van NM voor Limburg, zal zoveel als mogelijk de LC vergaderingen bijwonen en ons bijpraten. De LC wil eenmaal per jaar de gebiedsmanagers van de beheereenheden uitnodigen. In 2024 hebben we de 3 gebiedsmanagers voor het eerst gelijktijdig uitgenodigd in de LC bijeenkomst van oktober. Ook de nieuwe Public Affairs medewerker van NM, Claire Schreurs, was toen bij deze bijeenkomst aanwezig. Dit was voor iedereen een geslaagd 'experiment'. In 2025 waren in de oktober vergadering de 3 gebiedsmanagers en een bestuurslid van het landelijk bestuur aanwezig. Het gesprek ging over de gemeenschappelijke 'opdrachten' van NM landelijk aan de gebiedsmanagers en de LC's: een beweging vormen en natuurrijk versnellen door onder andere groene ambassadeurs te werven die op een positieve manier impact kunnen hebben op lokaal en regionaal niveau. Dit gesprek leidde tot verduidelijking en verdieping. Verder is er uitgebreid gesproken over de ontwikkelingen in de Beheereenheden.

Tweemaal per jaar is de landelijke Ledenraadsvergadering van Natuurmonumenten. In 2025 hebben de leden van de LC in mei en november deelgenomen op het hoofdkantoor in Amersfoort. Een van onze leden van de LC is lid van de Vertrouwenscommissie en betrokken bij de benoeming van nieuwe bestuursleden van de ledenraad.

Overzicht ledenactiviteiten in 2025

De ledencommissie wil ieder jaar een aantal bijeenkomsten voor de leden organiseren om hen te betrekken en te informeren over ontwikkelingen landelijk en in de gebieden in onze regio van NM. Hieronder volgt een overzicht.

1. Excursie grasland beheer in het Dommeldal op 12 april 2025

Aanwezig: 36 deelnemers en 4 leden van de ledencommissie

Locatie: vertrek van de Dorpstraat in Borkel en Schaft

Kort verslag:

Op zaterdag 12 april 2025, organiseerde de Ledencommissie "Limburg en de Kempen" een excursie in het prachtige Dommeldal vlakbij Borkel. Het natuurgebied dat Natuurmonumenten daar beheert moet langzaam weer het oude karakter van veelsoortig grasland met wilde bloemen terugkrijgen. Hiervoor moet de bodem worden verschaald. Beheerder Koen Jellema en ecooloog Rob Geraeds legden uit wat hiervoor nodig is. De keuze tussen wel of niet maaien, de verschillende maaimethodes en de keuze voor begrazen door koeien, paarden of schapen werden toegelicht. Ook werd toegelicht hoe je aan de begroeiing kunt zien in hoeverre de bodem al verschaald is. Vervolgens trokken de bijna 40 deelnemers het natuurgebied in om zelf vast te stellen hoe de aanpak van Natuurmonumenten het gebied verandert. Het was een heel leerzame bijeenkomst en het feit dat de zon zich van zijn beste kant liet zien, was natuurlijk extra mooi. Met dank aan Koen en Rob.

2. Jaarvergadering en excursie Dilkensplas 3 mei 2025

Locatie: Brasserie Knaag & Co. Ohé en Laak

Aanwezig: 22 leden, en 5 leden van de ledencommissie

Kort verslag:

- Het verslag van de Jaarvergadering 2024 van de ledencommissie Limburg en De Kempen wordt goedgekeurd. Er zijn geen vragen of opmerkingen.
- Het Jaarverslag 2024 van de ledencommissie Limburg en De Kempen wordt goedgekeurd. Ook hier zijn geen vragen of opmerkingen over.
- Vanuit de Ledenraad wordt gemeld dat NM 112.000 hectare grond beheert, waarvan 74.000 hectare Natura 2000 gebied is. Naast het bestuur zijn er 24 beheereenheden, 12 ledencommissies en ongeveer 7200 vrijwilligers.
 - ‘Natuurrijk versnellen’ is een nieuw initiatief. Het is van belang dat NM ambassadeurs heeft die invloed kunnen uitoefenen op de lokale politiek inzake natuurontwikkeling. Zo kan NM meer een beweging worden die positieve aspecten van de natuur naar voren brengt. Leden van NM kunnen zo’n ambassadeur worden/zijn. Natuurmonumenten kan **jouw hulp** goed gebruiken. Voor meer informatie kun je ons altijd mailen lclimburgdekempens@natuurmonumenten.nl
- Het jaarplan voor 2025 wordt doorgenomen en besproken.
- Afscheid van Antonie de Beaumont, penningmeester. Na de maximale termijn van 8 jaar neemt zij afscheid van de LC
- Met algemene stemmen wordt kandidaat-lid Wil Daemen benoemd tot lid.
- Met algemene stemmen wordt Ruud Derks voor nog een periode van 4 jaar herbenoemd. Hij wordt de nieuwe penningmeester.
- In de rondvraag kwamen op de vraag ‘wat kun jij doen voor de natuur’ verschillende suggesties van de aanwezige leden.

Na de vergadering kregen we een excursie rondom de Dilkensplas onder leiding van Frenk Janssen (boswachter Natuurbeheer van NM) en Bart Grote (programma manager bij NM).

3. Excursie naar de Tungelroyse beek in de Krang op 14 juni 2025

Locatie: Inleiding en vertrek Swartbroek

Aanwezig: 50 leden en 5 leden van de ledencommissie

Kort verslag:

Dit is de eerste excursie die de Lc samen met de waterschapspartij Water Natuurlijk Limburg organiseerde.

We gingen op pad onder leiding van twee deskundigen. Robin Peeters (coördinator natuurbeheer van Natuurmonumenten) en Barend van Maanen (aquatisch ecoloog bij Waterschap Limburg) vertelden en toonden ons wat er allemaal gebeurt en verbeterd wordt in het natuurgebied de Krang en de Tungelroyse beek. Samen met de Provincie en het Waterschap verbindt Natuurmonumenten natte natuurgebieden in de Krang weer aan elkaar. Zo wordt het (doorstroom)moeras en het watersysteem zo goed als mogelijk hersteld en ontstaat er een klimaatbuffer. Een robuust beekdal met moerassen en broekbossen dat werkt als een soort spons door water lang vast te houden en weer los te laten als het nodig is. Ook in de beek zelf zijn aanpassingen gedaan om de afvoercapaciteit én de veiligheid te verbeteren.

Uiteraard stond deze middag ook de vraag over de waterkwaliteit centraal. Immers in 2027 moet Nederland aan de Kader Richtlijn Water (KRW) voldoen. Barend van Maanen ging met

lieslaarzen en zijn schepnet een steekproef in de Tungelroyse beek houden. Wij konden het resultaat zien aan waterdierpjes wat uit dit deel van de beek met plaatselijk vrijwel stilstaand water gevonden werd. Onder andere eendagsvliegen, gegroefde watertor en bootsmannetjes. Volgens Barend indiceert deze vondst dat de waterkwaliteit van de beek matig is. Veel beken in Limburg scoren matig, omdat een beek vaak het afvoerputje van de omgeving is. Het Leudal scoort beter omdat de omgeving natuurlijker is en dit bevordert een goede leefomgeving voor een meer biodiverse fauna.

Veel maatregelen zijn al genomen bij de Tungelroyse beek. Zo is de gekanaliseerde beek weer meanderend gemaakt. De begroeiing aan de kanten kan zoveel mogelijk zijn gang gaan. Ook de omgeving van de beek is en wordt aangepakt en dit heeft effect. De verschillende poelen in het gebied zorgen voor bijzondere amfibieën zoals de alpenwatersalamander en de kamsalamander. Je kunt in de Krang bevers en bijzondere vogels (zoals de goudgele wielewaal en de ijsvogel) spotten. Ook groeien er zeldzame orchideeën zoals de rietorchis. Een brede beekdal aanpak inclusief brede bufferzones van bij voorkeur 25 meter breed, aan weerszijden van de belangrijkste beken, heeft op de lange termijn een positief effect. Het was een leerzame excursie met veel dank aan Barend en Robin.

4. Excursie naar het Noordal met als titel: werken aan een toekomstbestendig Noordal op 1 oktober 2025

Locatie: Inleiding en vertrek Maison Brigida te Noorbeek

Aanwezig: 40 deelnemers en 4 leden van de ledencommissie.

Kort verslag:

We werden door twee deskundigen van Natuurmonumenten (NM): Marina Fijten (ecoloog bij de Beheereenheid Zuid Limburg) en André Hassink (projectleider) bijgepraat over wat en waarom NM aan werkzaamheden doet in het Noordal.

We kwamen op een plek waar de voedselrijke toplaag afgeschrapt wordt. Daardoor komt de onderliggende kalk tevoorschijn. De volgende stap wordt maaisel aanbrengen, met daarin de zaden van soorten die NM graag terug wilt zien. Over een paar jaar staat het gebied dan weer vol met soorten als duifkruid, met zijn lila bloemen, of paars knoopkruid. Met de gele klokjes van de gulden sleutelbloem, de rozerode bloembollen van kleine pimpernel of vederlichte bevertjes. Een dergelijk bloeiend grasland trekt bovendien allerlei vlinders en

bijen aan, net als vogels en andere dieren. Een ander effect is dat de kalklaag beter water doorlaat en vasthoudt en dus zorgt dat het water niet linea recta naar beneden stroomt. Tenslotte liepen we naar de Noor. Door piekafvoeren tijdens hevige neerslag slijt de Noor door het schurende water telkens een stukje dieper uit en komt steeds dieper in het gebied te liggen. De diep ingesneden beek onttrekt veel water aan het omliggende gebied waardoor de grondwaterstand steeds lager wordt. Marina toonde ons een foto waar zij in de Noor staat op een plek waar de beek meer dan twee meter diep is uitgesneden. Als dit proces van insnijding verder doorgaat, bestaat de kans dat de Noor door de ondoorlaatbare laag in de beekbodem slijt en (deels) ondergronds gaat stromen. Dan komt een deel van de beek droog te staan met verdere verdroging als gevolg. Een van de maatregelen die NM in het najaar van 2024 al heeft genomen is het minder diep maken van zijbeekjes van de Noor. Bij het aanpakken van de knelpunten in de waterhuishouding van het Noordal werkt NM samen met onder andere het Waterschap in het project Liquid commons. Het was een leerzame excursie waarbij we een goed beeld kregen van wat NM aan maatregelen neemt in het Noordal. We bedanken Marina en André voor het delen van hun expertise en enthousiasme.

Overige activiteiten ledencommissie

Webinars

Bijwonen van online webinars georganiseerd door NM landelijk, zoals

- Februari: Public Affairs bijpraten over de natuurherstelwet en de plannen van defensie
- Maart: Groencollege: stikstof anno 2025
- Mei: Groencollege: natuurinclusieve landbouw
- September: Groencollege: Molens als erfgoed in beweging
- Oktober: Hoe raken we kiezers met natuur? En Public Affairs die terugblijkt op Kabinet Schoof, vertelt over de campagne voor een groen coalitieakkoord, en wat NM verder nog allemaal doet voor de formatie en het coalitieakkoord
- December: Groencollege: Rotterdam de boer op

Samenwerking beheereenheid Zuid-Limburg, beheereenheid Kempen en Midden-Limburg en beheereenheid Sint Pietersberg

Overleg en samenwerking met de beheereenheden, zoals

- Afstemmen met de boswachters Communicatie en Beleven van de 3 Beheereenheden over de te organiseren ledenbijeenkomsten en uit te sturen Nieuwsbrieven aan de leden.
- Op 9 april 2025 heeft Jeannette Hommes deelgenomen aan een brainstormsessie met als titel 'beweging Geul- en Noordal'. Dit was samen met medewerkers van de Beheereenheid Zuid-Limburg.
- Jacobien Martens en Michel ten Hacken hadden op 6 mei 2025 overleg met de BE Kempen & Midden-Limburg over een zogenaamd stakeholdersonderzoek van bewoners in Weert en omgeving.
- In het najaar houden de Beheereenheden een zogenaamde zwaluwstaart-sessie. De gebiedsmanager bespreekt met de medewerkers van de BE de plannen voor het komende jaar. De LC wordt hierbij uitgenodigd. Rob van der Zon en Jacobien Martens waren aanwezig bij de teamsessie van de BE Kempen en Midden-Limburg op 21 oktober 2025,

Kwaliteitstoetsen

Een keer in de zes jaar wordt van een gebied een kwaliteitstoets gemaakt. Er wordt teruggekeken of de natuurdoelen zijn behaald en vooruit gepland voor de komende 6 jaren hoe aan de natuurdoelen van de gebiedsvisie te kunnen voldoen. Onderdeel van de kwaliteitstoets is een zogenaamde schouwdag. Leden van LC worden daarvoor uitgenodigd.

- Klaas Westerterp heeft deelgenomen aan de kwaliteitstoets Centraal Plateau op 3 september 2025
- Op 1 oktober heeft Michel ten Hacken deelgenomen aan de toetsdag van de Kwaliteitstoets Weerterbergen en Loozerheide.
- Klaas Westerterp en Jeannette Hommes hebben deelgenomen aan de Kwaliteitstoets van de Noorbeek op 5 november 2025

Overige activiteiten

- Op 30 maart 2025 heeft Jeannette Hommes meegewerkt aan de Lammetjesdagen op de Brunssummerheide. Een van haar taken was het werven van nieuwe leden.
- Op 24 april 2025 waren Jeannette Hommes en Klaas Westerterp aanwezig bij het bewonersoverleg Noordal op Hoogcruts in het kader van het Liquid Commons Noordal project.
- Deelname aan de Ledenraadsexcursie naar de Onlanden in Groningen op 5 april 2025 door Klaas Westerterp en Jeannette Hommes
- Op 12 september hebben Jacobien Martens en Jeannette Hommes deelgenomen aan de schrijfworkshop 'toegankelijk en creatief schrijven' op het hoofdkantoor te Amersfoort.
- Als lid van de contactcommissie Brunssummerheide heeft Jeannette Hommes deelgenomen aan de bijeenkomst van deze commissie op 16 september 2025.
- Op 28 september hebben Jacobien Martens en Rob van der Zon deelgenomen aan het Lichtbosfestival in Eindhoven. Dit werd georganiseerd in verband met de feestelijke opening van de Wielewaal. Natuurmonumenten zal daar in 2026 een Bezoekerscentrum openen.
- In aanloop naar de verkiezingen hebben Klaas en Jeannette op 24 oktober 2025 samen met professionals van NM op de Markt in Maastricht meegedaan aan de wervingsactie 'geef de natuur een stem'.
- Wil Daemen is in december aanwezig geweest bij een informatiebijeenkomst over de werkzaamheden bij de Breukberg in Schinveld.
- De jaarlijkse gebiedsexcursie van de ledencommissie was dit jaar op 18 oktober 2025 op de Wielewaal/Lichtbos te Eindhoven.

Nieuwsbrief

De ledencommissies kunnen op vaste geplande momenten gedurende het jaar een Nieuwsbrief sturen naar alle leden in hun ledenregio. Echter alleen die leden van wie het email adres bekend is bij het landelijk kantoor van Natuurmonumenten ontvangen deze Nieuwsbrief.

De ledencommissie heeft alle 8 mail momenten in 2025 gebruikt.